

Sefer Bemidbar: 40 Years of Living Dangerously

1) Midrash Tanhuma Nasso §4

The thief and the adulterer are obdurate (*kasheh*), because they remove the Divine Presence. The Holy One, blessed be He, as it were, fills the realms above and the realms below, as stated [Jer. 23:24], “Do I not fill heaven and earth?”, says the Lord.” Also in regard to the place where the adulterer comes to commit adultery, the Holy One, blessed be He, is there in His glory. It is so stated [Isa. 6:3], “The whole earth is full of His glory.” Now the adulterer says to the Holy One, blessed be He, ‘Remove Yourself, and give way to me for a while.’ The matter is exceedingly difficult (*kasheh*). Since He is slow to anger, He temporarily gives way to him, as it were...

מדרש תנחומא נשא סי' ד

קשה הנואף והגנב, שמשלקין את השכינה, כביכול. שהקדוש ברוך הוא מלא את העליונים ואת התחתונים, שנאמר: "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא" [ירמיה בג, כד] ו במקום שהן באין לנאף ולגנב, כבודו של הקדוש ברוך הוא נשם, שנאמר: "מלא כל הארץ כבודו" [ישעיה ו, ג]. והנואף אומר, 'סלק את עצמך ותן לי מקום לשעה.' הדבר קשה עד מאד, כביכול הוא ארץ אפים ונותן לו מקום לשעה....

2) Avivah Zornberg, *Bewilderments: Reflections on the Book of Numbers*

We have seen, then, that although other situations open the question of "fear of God"—like denying a loan on oath, or placing obstacles before the blind, or giving bad advice—the illicit sexual relation is its most challenging arena. Here, the clandestine nature of the relationship means that the lovers may come to inhabit an enclave of dissociated experience.

For the husband, the unknowable nature of the event, the doubt in which he lives, may connect with a prevalent masculine myth about woman as troubling enigma: she is inscrutable, inward in her sexuality, covering her tracks. Even the paternity of the child she bears is always in doubt; even her sexual satisfaction cannot be ascertained. The most intimate aspect of his relation with her must be based on trust. In the worst case, her femininity constitutes a mockery of law and society. She may arouse in him anxiety, even terror. (p. 48)

3) Rashi Numbers 21:1

"The inhabitant of the south country": This is Amalek, as it is said, "Amalek was the inhabitant of the south country" [Num. 13:29]. But [Amalek] purposely changed its speech, talking in the "Canaanite" tongue, so that Israel might thereby be misled and would pray to the Holy One, blessed be He, that He should give the Canaanites into their power, while really they were not Canaanites, and their prayer would be ineffectual against the Amalakites. But Israel perceived that their clothing was as the clothing of Amalakites whilst their language was the language of Canaan; they thereupon said, "Let us pray against our enemies in general terms, as it is stated, "if Thou wilt indeed give this people into my hand".

רש"י במדבר כא:

"ישב הנגב": זה עמלק, שנאמר "עמלק יושב בארץ הנגב" [במדבר יג, כט], ונקה את לשונו לדבר בלשון כנען, כדי שיהיו ישראל מתפללים להקב"ה לתת כנענים בידם, והם אינן כנענים, ראו ישראל לבושיהם בלבושי עמלקים ולשונם לשון כנען, אמרו נתפלל סתם, שנאמר "אם נתן תתן את העם הזה בידי".

4) Midrash Tanhuma Hukat 20:1

"Then Israel sang this song": [This song] was uttered at the end of forty [years], while the well was given to them at the beginning of the forty [years]? So what was the purpose of writing [it] here? This matter has been explained from what is above, "Therefore the Book of the Wars of

מדרש תנחומא חקת כ'

"אז ישיר ישראל את השירה הזאת": נאמרה בסוף ארבעים שנה, והבאר נתנה להם מתחלת ארבעים שנה. מה ראה לכתב כאן? הענין הזה כבר נדרש למעלה הימנו: "על כן

the Lord speaks of [=את] "... Waheb in Suphah [=סופה].” What is this? That the Holy One blessed be He did for them signs [אותות] and miracles in the Arnon wadis like the miracles which He did for them in the Reed [סוף] Sea.

And what were the miracles in the Arnon wadis? One would stand on one mountain and speak with his companion on the other mountain; yet he was seven *mil* away from him. Now the road descended into the middle of the wadi and then ascended, and Israel's course was to cross through the midst of the mountains. All the nations assembled endless troops there. Some of them took up positions in the middle of the wadi. Moreover, [the side of] the mountain above them was riddled with caves, and facing them was a mountain which was correspondingly riddled with crags in the form of breasts [=שִׁדִּים], as stated, “And the slope [=אֶשְׁד] of the wadies.”

The troops entered into the caves; for they said, “As soon as Israel comes down into the wadi, those ahead of them who are in the wadi and those in the caves will arise and kill all of them. When Israel did arrive at that place, the Holy One, blessed be He, did not make it necessary for them to go down into the wadi. Instead, He gave a signal to the mountains, and the breasts of the latter mountain entered the caves, so that they all died, and the mountains brought their summits so close to each other that they became a highway, and there was no knowing [where] each [mountain] joined its neighbor... So the crags entered into the caves and all those warriors were crushed. Then the well descended to the wadi, where it became a mighty [torrent] and destroyed the troops, just as the [Reed] Sea had destroyed those [Egyptians]. Scripture therefore juxtaposed Waheb in Suphah [=סוף=סופה] and the wadies of the Arnon.

When Israel crossed over those mountains without knowing about all these miracles the Holy One, blessed be He, said, “Behold, I will let My Children know how many troops I destroyed because of them.” [So] the well descended into the caves and brought out innumerable skulls, arms, and legs. Thus when Israel returned to seek the well, they saw it shining like the moon in the midst of the wadi, as it discharged the limbs of the troops. And where is it shown that the well informed [Israel] about them? Where it is stated, “And the slope of the wadies.... And from there they continued to the well.” But was [the well] with them from there; was it not with them from the beginning of the forty years? It is simply that it had gone down to inform about the miracles, while Israel remained at the wadies and said to it, “Rise up, O well, sing to it.”

יאמר בספר מלחמות ה' את זהב בסופה. מהו? שעשה להם הקדוש ברוך הוא אותות ונסים בנחלי ארנון, כנסים שעשה להם בים סוף.

ומה הם נסים לשל נחלי ארנון? אדם עומד על ההר מזה ומדבר עם חבירו בהר אחר, והוא רחוק ממנו שבעה מילין, והדרך יורד לתוך הנחל ועולה לדרך של ישראל לעבר בתוך ההרים. נתכנסו כל האמות לשם, אכלוסין שאין להם סוף. ישבו מקצתן בתוך הנחל, וההר מלמעלה עשוי מערות מערות, וכתבגד המערות הר שכתבגדו עשוי סלעים סלעים כמין שדים, שנאמר: ואשד הנחלים.

כתבגד האכלוסין לתוך המערות ואמר, כשיירדו ישראל לתוך הנחל, אלו עומדין לפניהם בתוך הנחל, ואנו למעלה מן המערות ונהרג את כלן. כיון שהגיעו ישראל לאותו מקום, לא הצריכן הקדוש ברוך הוא לירד למטן נחל, אלא רמז להרים, וכתבגדו שדים של הר זה לתוך מערות של הר זה, ומתו כלן, והקיפו ההרים ראשיהם זה לזה ונעשה דרך כבושה, ולא נודע אי זה הר נסמך לחברו... כך כתבגדו הסלעים לתוך המערות ורצו כל אותן גבורים, והבאר ירדה לתוך הנחל ונתגברה שם ואבדה כל האוכלוסין, בשם שאבד אותם הים. לכך הקיש הכתוב "את זהב בסופה" לנחלי ארנון.

ועברו ישראל על אותן ההרים ולא ידעו כל הנסים האלו. אמר הקדוש ברוך הוא: הריני מודיע לבני כמה אוכלוסין אבדתי מפניהם. ירדה הבאר לאותן המערות והוציאה גלגליות וזרועות ורגלים שאין להם חקר. וישראל חזרו לבקש את הבאר וראו אותה מאירה כלבנה בתוך הנחל, שהיתה מוציאה אברים אברים. ומנן שהבאר הודיעה לה? שנאמר: "ואשד הנחלים וגו' ומשם בארה", וכי משם היתה ולא מתחלת ארבעים שנה היתה עמהם? אלא שירדה לפרסם את הנסים, והיו ישראל עומדים על הנחלים ואומרים לה, "עלי באר ענו לה."